

sætning mellem professionalisme og medmenneskelighed. Med understregning af afstanden til naiv godgørelse og nødvendigheden af faglig viden og faglig supervision anskues professionalisme som en "udfordring i maksimalt at udøve værdig, (k)ærlig og etisk holdning". Professionalisme er hermed en sand måde at få afprøvet sin medmenneskelighed på.

Sandhed er således knyttet sammen med medmenneskelighed. Herved får sandhedsbegrebet et langt dybere og mere eviggyldigt indhold, end det gør ved at følge tidens strømninger og blive anskuet ud fra spørgsmålet om evidens, hvad der ifølge en anden forfatter end Thorgaard kun har en gennemsnitlig "halveringstid" på ti år, før statistiske opgørelser over ny evidens sender sandheden om denne eller hin behandling af sted i en ny – og ofte stik modsat – retning.

Empati og forståelse

Bogen indeholder mange anvisninger på, hvad god relationsbehandling med fordel kan gøre, og hvad god miljøterapi bør eller ikke bør indeholde. Det er imidlertid en vanskelig disciplin at formidle effektive behandlingsanvisninger, der ikke blot er hensigtsmæssige håndgreb, men også er troværdige holdninger båret oppe af kærlighedsfølelse og hjertelighed over for patienten. Frygteligt mange anvisninger (fra virksomheders etiske regnskaber til kommuner og regioners hensigtserklæringer) er for øjeblikket proppet med de "rigtige" ord, og min bedste indikator på, om holdninger er genuine, er, om jeg bliver begejstret eller får kvalme. Just afdøde psykiatriprofessor Tom Andersen kunne formulere det som "at gå efter de udtryk, der gør indtryk." Det er lykkedes for Lars Thorgaard at gøre indtryk med sit første bind om god relationsbehandling og miljøterapi – og endnu mere når det læses i sammenhæng med de efterfølgende fire bind. Bøgerne er gennemsyrede af den empati og kærlige forståelse, som de gør sig til talsmand for, og som de har en rigdom af lige så genuine eksempler på.

De eneste kritikpunkter til form og indhold er, at glæden ved at læse en god tekst ofte bliver frustreret af den omfattende brug af talt sprog. Tillige kan de mange psykoanalytiske analyser

virke anstrengende, hvor bøgerne ikke fuldt lever op til sine egne eksistentielle præmisser, men tilsyneladende forudsætter, at den eneste dybere forståelse for menneskesindet må være psykoanalytisk.

Med disse beskedne forbehold kan bogen/bøgerne varmt anbefales til enhver behandler, der kommer i berøring med svær psykisk lidelse – eller blot ønsker en dybere forståelse. I forhold til psykiatriske behandlere må bøgerne betragtes som uomgængelig litteratur, der peger ind fremtidens nødvendige paradigmeskift inden for psykiatrien.

Chefpsykolog Lars J. Sørensen

Psykiaterapeut MPF

Psykiatrihospitalet i Nyk. Sj.

